

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Postbus 353
1000 AJ Amsterdam

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Datum 26 mei 2020
Onderwerp Besluit op Wob-verzoek van 27 februari 2020

F 070 370 79 00

Ons kenmerk
2848691

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen*

Geachte heer ,

Bij brief van 27 februari 2020, ontvangen op 3 maart 2020 heeft u, met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: de Wob), verzocht om documenten met betrekking tot gezichtsherkenningstechnologie, biometrische gegevens, en specifiek het gebruik van Clearview.

U verzoekt specifiek om de volgende documenten/informatie:

1. Documenten over de inzet van gezichtsherkenningstechnologie en andere technologieën die gebruik maken van biometrische gegevens dan wel plannen over de inzet van gezichtsherkenning;
2. Documenten waaruit de omvang/schaal van het gebruik van gezichtsherkenningstechnologie en andere technologieën die gebruik maken van biometrische gegevens en waar en waarvoor deze technologieën precies worden ingezet;
3. Communicatie, zowel intern als extern, over gezichtsherkenningstechnologie en andere technologieën die gebruik maken van biometrische gegevens;
4. Een opsomming van welke bedrijven worden ingezet voor het leveren van gezichtsherkenningstechnologie;
5. Documenten waarin specifiek de inzet van technologie van het Amerikaanse bedrijf Clearview AI wordt besproken en hoe dat gebeurt;
6. Kan er worden uitgesloten dat er gebruik wordt gemaakt door nationale handhavingsinstanties, overheidsorganen en politie van een gratis proefversie van de software van Clearview AI?

Verloop van de behandeling van uw verzoek

Per e-mail van , medewerker op mijn ministerie, is op 11 maart 2020 de ontvangst van uw verzoek bevestigd en bent u uitgenodigd voor een gesprek. Op woensdag 18 maart 2020 heeft een telefonisch gesprek plaatsgevonden tussen u en . In dat gesprek is de reikwijdte van uw verzoek besproken en is daarnaast ingegaan op de inhoud, namelijk de wijze van gebruik van gezichtsherkenningstechnologie en enkele recente ontwikkelingen daarbij.

Per e-mail van 19 maart 2020 is een samenvatting van dit gesprek met u gedeeld. Daarin stond het volgende:

- Er is gesproken over CATCH, het gezichtsherkenningssysteem van de politie.
- Er is op hoofdlijnen uitleg gegeven over CATCH en de twee databases (Strafrecht en Vreemdelingen) met bijbehorende waarborgen en processen.
- Er is gesproken over een verzoek van een andere mediaorganisatie op grond van de Wob ten aanzien van gezichtsherkenning. De Directie Communicatie is daar met een vervolgmil op ingegaan en heeft aangegeven dat eventuele toekomstige vragen ook als persvraag gesteld kunnen worden.
- Er is een eerste indicatie gegeven over Clearview. Hierop wordt in het vervolg van dit besluit nader ingegaan.
- Er is gesproken over het debat bij de begrotingsbehandeling, de motie Verhoeven en Van Dam, alsmede de brief van de minister voor Rechtsbescherming die in ontwikkeling is, met het juridisch kader en de stand van zaken in de Nederlandse praktijk.
- Er is gesproken over de afbakening van het Wob-verzoek. Dat gaat specifiek over gezichtsherkenning, niet over andere biometrie. De aandacht gaat daarbij uit naar gezichtsherkenning die wordt gebruikt voor de opsporing, en niet voor beheersmatige zaken als bijvoorbeeld toegang tot een telefoon of een gebouw of plaats.
- Het telefonische gesprek heeft voor al veel opgehelderd ten aanzien van de vragen 1 tot en met 3 uit het verzoek. Mijn ministerie zal in het Wob-besluit verder antwoord geven op de meer specifieke vragen (4-6) van het verzoek;
- Voor de vragen 1-3 laat u nog weten of er specifieke documenten (of gerichte zoekvragen daarnaar) open staan die nog meegenomen moeten worden in het Wob-besluit.

Ten slotte heeft van mijn ministerie op 15 april 2020 telefonisch contact met u gehad. In dat gesprek is gesproken over de verdere afhandeling van uw verzoek.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Uitgangspunt van de Wob is dat, in het belang van een goede en democratische bestuursvoering, voor degene die om informatie verzoekt, een recht op openbaarmaking van die informatie bestaat. Het bestuursorgaan kan de openbaarmaking van de gevraagde informatie achterwege laten, wanneer zich uitzonderingsgronden of beperkingen voordoen. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare en voor een ieder beschikbare documenten.

Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1 bij dit besluit.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
26 mei 2020

Ons kenmerk
2848691

Beoordeling van het verzoek

Aan uw vragen ad 1 tot en met 3 is gevolg gegeven op de wijze zoals met u is besproken. Zoals hierboven vermeld,

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
26 mei 2020

Ons kenmerk
2848691

Na de e-mail van 19 maart 2020 heeft u niet meer verzocht om specifieke documenten die verband houden met de eerste drie vragen van uw Wob-verzoek, zoals bedoeld in de laatste bullet van bovenstaande samenvatting van het telefoongesprek met . In het telefoongesprek met is op 15 april 2020 door u bevestigd dat u geen behoefte heeft aan nadere concrete documenten. Uw vragen ad 1 tot en met 3 kunnen derhalve in het vervolg van dit besluit buiten beschouwing blijven.

Indien u, na ontvangst van dit besluit, alsnog vervolgvragen heeft, kunt u deze stellen aan van de Directie Communicatie.

Hieronder zal ik specifiek ingaan op de resterende vragen ad 4 tot en met 6. Op de vragen ad 5 en 6 zal, gezien de onderlinge samenhang, gezamenlijk worden ingegaan.

Reactie op vraag 4

U heeft verzocht om een opsomming van de bedrijven die worden ingezet voor het leveren van gezichtsherkenningstechnologie.

De politie gebruikt de software voor gezichtsherkenning van het bedrijf IDEMIA. De politie heeft het softwarepakket zelf CATCH genoemd.

Reactie op vragen 5 en 6

U heeft verzocht om documenten waarin specifiek de inzet van technologie van het Amerikaanse bedrijf Clearview AI wordt besproken en hoe dat gebeurt. Voorts vroeg u of kan worden uitgesloten dat er door nationale handhavingsinstanties, overheidsorganen en politie gebruik wordt gemaakt van een gratis proefversie van de software van Clearview AI.

Er zijn geen documenten aangetroffen bij of onder mijn ministerie met de door u gevraagde informatie. Ook bij de politie zijn geen documenten aangetroffen met de door u gevraagde informatie. Om die reden wijs ik ten aanzien van de vragen 5 en 6 uw verzoek op grond van de Wob af. Evenwel zal ik hieronder uw vragen proberen te beantwoorden.

Over de inzet van technologie van het bedrijf Clearview zijn Kamervragen gesteld door het lid Buitenweg (GroenLinks) die recent door mij zijn beantwoord. Ik verwijs hiervoor naar het eerste deel van het antwoord op vraag 3 van die Kamervragen (*Aanhangsel Handelingen II 2019/20, 2237*):

"Het is mij op dit moment niet bekend of er overheidsdiensten zijn die een product van Clearview in gebruik hebben of hiervan gebruik hebben gemaakt. De Minister van BZK heeft tijdens het AO Digitalisering van 11 maart jl. op vragen van het lid Verhoeven toegezegd breder bij de overheid te bezien of er gebruik wordt of is gemaakt van Clearview en uw Kamer hierover te informeren."

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
26 mei 2020

Ons kenmerk
2848691

Voorts is het antwoord op de vraag of het gebruik van een bepaald product kan worden uitgesloten, uit de aard der informatie niet opgenomen in enig document. Voor wat betreft het gebruik van Clearview door de politie verwijs ik naar het tweede deel van het antwoord op vraag 3 van de Kamervragen. Daarin is aangegeven dat de nationale politie niet centraal is benaderd door Clearview, dat zij niet op de hoogte zijn van contacten met dat bedrijf, en dat zij geen producten hebben afgenomen. Voor nadere informatie over het gebruik van Clearview door Nederlandse overheidsinstanties verwijs ik u naar de informatie die de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer zal verschaffen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties deed tijdens het AO Digitalisering van 11 maart 2020¹, naar aanleiding van vragen van de heer Verhoeven over het gebruik van Clearview, de toezegging dat zal worden nagegaan of er overheidsonderdelen gebruik maken van Clearview en dat die informatie zo spoedig mogelijk zal worden gedeeld met de Tweede Kamer. Daarbij merkte de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op dat het wel even kan duren voordat die informatie daadwerkelijk zal worden verschaft, aangezien op dat moment onbekend was of die gegevens heel snel paraat zijn.

Hoogachtend,

De minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze

¹ Concept-verslag van het AO Digitalisering van 11 maart 2020 raadpleegbaar via https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2020A00369.

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, t.a.v. de directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20301 EH, Den Haag.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
26 mei 2020

Ons kenmerk
2848691

BIJLAGE 1: Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Artikel 2

1. Een bestuursorgaan verstrekt bij de uitvoering van zijn taak, onverminderd het elders bij wet bepaalde, informatie overeenkomstig deze wet en gaat daarbij uit van het algemeen belang van openbaarheid van informatie.
2. Het bestuursorgaan draagt er zo veel mogelijk zorg voor dat de informatie die het overeenkomstig deze wet verstrekt, actueel, nauwkeurig en vergelijkbaar is.

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
26 mei 2020

Ons kenmerk
2848691

5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
26 mei 2020

Ons kenmerk
2848691